

Современные научные достижения: материалы XVI Международной научно-практической конференции по философским, филологическим, юридическим, педагогическим, экономическим, психологическим, социологическим и политическим наукам. – Горловка, 2011.

Авторы: участники XVI Международной научно-практической конференции по философским, филологическим, юридическим, педагогическим, экономическим, психологическим, социологическим и политическим наукам (г. Горловка, 22-23 декабря 2011 г.)

ISBN 978-966-2465-83-9 (общий)

ISBN 978-966-2465-85-3 (часть 2)

Адрес оргкомитета МНПК:
в/я 471, г. Горловка, Донецкая обл.,
Украина, 84617
e-mail: seconference@seconference.org

В сборнике собраны лучшие доклады, предоставленные участниками XVI Международной научно-практической конференции "Современные научные достижения".

Материалы конференции представлены на сайте <http://seconference.org>

Сборник рассчитан на научных, научно-педагогических работников высших учебных заведений и научных учреждений, студентов, аспирантов и докторантов, практических работников и всех, интересующихся научными исследованиями.

Организаторы конференции не всегда разделяют мнение участников. В сборнике максимально точно сохранена орфография и пунктуация, предложенные участниками. Полную ответственность за достоверность несут участники, их научные руководители и рецензенты. Все права защищены. При любом использовании материалов конференции ссылка на источник обязательна.

ISBN 978-966-2465-83-9 (общий)

ISBN 978-966-2465-85-3 (часть 2)

© Издательство ООО

«НВП «Интерсервис»»

Модель формування творчих здібностей молодших школярів у позашкільних навчальних закладах засобами образотворчого мистецтва

Перепелиця Оксана Володимирівна

аспірант, Південноукраїнського державного університету

ім. К.Д. Ушинського

Розглядаючи процес формування творчих здібностей молодших школярів у позашкільних навчальних закладах засобами образотворчого мистецтва ми виділили в ньому наступні основні структурні елементи: мета, завдання, зміст, методика роботи (методи, форми), моніторинг. Відповідно до виокремлених структурних елементів, була розроблена модель формування творчих здібностей молодших школярів засобами образотворчого мистецтва у позашкільних навчальних закладах.

Для реалізації мети дослідження ми визначили завдання: оволодіння системою художньо-творчих знань, умінь, навичок молодших школярів; розвиток емоційно-почуттєвої сфери молодших школярів; усвідомлення процесу й результату художньо-творчій діяльності на рівні психофізіологічних можливостей; опанування комунікативних навичок, умінь молодших школярів; формування досвіду образотворчої діяльності молодших школярів.

На нашу думку, системність методичного забезпечення формування творчих здібностей молодших школярів на заняттях у позашкільних закладах забезпечується дотриманням педагогічних принципів, структурні елементи. Основні принципи формування творчих здібностей молодших школярів полягають: у доступності в отриманні додаткового навчання; у міцності знань і умінь, у нестандартності форм навчання й виховання; у наочності; у набутті допрофесійних умінь і навичок; у ігровій подачі матеріалу; у занятті різними видами творчої діяльності; у системності і послідовності; у індивідуальному та диференційному підході. Використання принципів позашкільної освіти відповідно до визначених педагогічних умов навчально-виховної діяльності молодших школярів забезпечує ефективність методичного процесу.

На основі узагальнення науково-педагогічного досвіду роботи дослідників Г. Панченко, Л.С. Руденко Т. Сердюк, Л.В. Старовойт, М. Стась, М. Татаренко, Л. Тихенко нами виокремлено відповідно до змісту процесу формування здібностей молодших школярів компоненти які потребують в ефективності продуктивного навчання [1, 2, 3]

Формування творчих здібностей молодших школярів засобами образотворчого мистецтва в позашкільних навчальних закладах будувалося на основі:

– *аксіологічного компонента* – розумінні емоційно-почуттєвому відношенні до мистецтва, а саме: емоційно-почуттєва оцінка художніх творів; ініціативність у художньо-творчій діяльності; концептуальність художньо-творчій діяльності.

– *праксеологічного компонента* – художньо творчих вмінь та навичок дитини, а саме: удосконалення художньо-творчих вмінь і навичок; сформованість образотворчих вмінь і навичок; спрямованість на активну навчальну діяльність.

– *когнітивного компонента* – художньо творчих знань дитини, а саме: удосконалення художньо-творчих знань; пізнавальна активність та системність художньо-творчих знань; взаємодія мистецьких та художньо-технологічних знань.

– *рефлексивного компонента* – самопізнання художньо-творчої діяльності, а саме: спрямованість на активне усвідомлення художньо-творчої діяльності; індифікація та регуляція художньо-творчої діяльності; самовдосконалення психофізіологічних можливостей дитини.

– *комунікативного компонента* – самопізнання художньо-творчої діяльності, а саме: продуктивність комунікативних вмінь і навичок; установка на позитивний результат комунікативності; спрямованість на активну комунікативну діяльність.

Кожен із зазначених компонентів вимагає в процесі його розвитку застосування оптимального поєднання ефективних педагогічних умов: а) використання навчально-виховних можливостей кожного компоненту творчих здібностей; б) у позашкільній навчально-виховній роботі способом підбору тем, форм і методів проведення заходів відповідно до віку і напряму виховання та навчання; в) залучення молодших школярів до різних видів практичної діяльності з метою формування у них художньо-творчих знань, умінь, навичок і звичок відповідної поведінки та задатків; г) залучення сім'ї і громадськості до реалізації напрямів навчально-виховної роботи.

Таким чином, педагогічні умови формування творчих здібностей молодших школярів засобами образотворчого мистецтва у позашкільних навчальних закладах: створенні розвиваючим середовищем; забезпеченні емоційного, діяльнісного, пізнавального, комунікативного, психофізіологічного досвіду; наданні максимальної самостійності для прояву творчості й ініціативи дітей; широкому підході у використанні методів та прийомів навчання, сформульованні дослідницьких питань; у дбайливому відношенні педагогів та батьків до процесу й результату діяльності дитини.

Нам відомо, що майстерність педагога, який викладає образотворче мистецтво або використовує базові художньо-творчі знання та уміння, залежить від методів роботи, а саме: порівняльний метод; засіб образного порівняння; метод мозкового штурму; метод комбінаційного аналізу; евристична бесіда; дидактична казка; фасилітована дискусія; метод проєктів; сюжетно-рольові ігри.

Існують різні підходи та рекомендації, які стосуються форм навчання й виховання молодших школярів. Нами виділено такі форми

роботи: індивідуальне заняття; групове заняття; фронтальне заняття; розробку проєктів; прес-конференції; вирішення проблемних питань і ситуацій, екскурсії; виставки.

Для спостереження за методами, які допомагають формувати творчі здібності молодших школярів у позашкільних навчальних закладах з метою виявлення їх відповідності бажаному результату або тенденцій розвитку в позашкільній освіті застосовується моніторинг. У педагогічній практиці позашкільля використовуються окремі елементи моніторингу у формі творчих самостійних та групових завдань, конкурсів, виставок творчих робіт, творчих програм. Такі елементи моніторингу виявляють бажаний результат або тенденцію розвитку процесу навчання та виховання. Наприклад, проведення підсумкових занять, за допомогою яких можна розкрити мотиви недоліків у роботі колективу, зокрема, виявити фактори, що впливають на успішність учнів. Підсумкові заняття краще проводяться в нетрадиційній формі. На нашу думку, такий підхід до підсумкових занять надає дітям можливість формувати та розвивати свої творчі здібності.

На підставі зазначеного, можемо зробити висновок про те, що серед різноманітних форм, методів, та моніторингу навчання й виховання в позашкільних навчальних закладах на формування особистісного стилю дитини та її творчих здібностей впливає евристичний, інтерактивний, інтегрований, ігровий та сугестивний підхід, де диференціацію та індивідуалізацію навчального процесу краще впроваджувати в нетрадиційних формах та засобах навчання.

Література:

1. Панченко Г.П. Методика розвитку творчих здібностей майбутнього вчителя музики в процесі вокальної підготовки. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика музичного навчання. – Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Київ, 2008. с.21.
2. Руденко Л.С. Формування творчих здібностей учнів 5-9 класів у позаурочній роботі засобами музичного мистецтва. – дис. к.п. 13.00.02.– теорія та методика навчання музики і музичного виховання. – Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, 2004 – С.47.
3. Старовойт Л.В. Методика творчого розвитку молодших школярів у процесі трудового навчання та художньої праці: дис... канд. пед. наук: 13.00.02 – 2009. – С.60..

СОДЕРЖАНИЕ

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

ОБЩАЯ ПЕДАГОГИКА И ИСТОРИЯ ПЕДАГОГИКИ 1

Герасименко Світлана Юрїєвна Діяльність М. Грушевського на форумі товариства "Просвіта" 1

Ермоленкова Галина Викторовна Подготовка школьников к роли будущего семьянина посредством социально значимых проектов .. 3

Прима Вікторія Валентинівна, Турчин Валентина Валентинівна Эффективность самостоятельной работы студентов 8

ТЕОРИЯ И МЕТОДИКА ОБУЧЕНИЯ (ИЗ ОБЛАСТЕЙ ЗНАНИЙ) 11

Білоножка Наталія Єлїковна Від автономії учня до автономії студента 11

Воробйова Катерина Дмитрівна Філософський аспект формування ймовірно-статистичних уявлень 14

Габибуллаєва Патимат Магомедовна Трудности овладения русским правописанием в дагестанской национальной школе 19

Григоряк Оксана Вікторівна Структура проектної культури вчителя технологій 21

Меджидова Марина Салмановна, Пайзулаєва Патимат Гамзатовна Методические приемы объяснения и закрепления новых слов и их значений в начальных классах аварской школы 24

Нурмагомедов Магомед Магомедсайгидович Пути преодоления интерферентных ошибок в произношении младших школьников в дагестанской национальной школе 27

Нурмагомедов Магомед Магомедсайгидович, Нурмагомедов Гаджи Магомедович Выражение обстоятельственного значения места I локативным падежом в аварском языке 29

Пайзулаєва Патимат Гамзатовна Роль педагогического подхода к привитию навыков связной речи младшим школьникам 32

Пахрудинова Рашидат Омаровна Дидактические и методические основы использования игрового материала при обучении грамоте аварского языка 37

Перепелиця Оксана Володимирівна Модель формування творчих здібностей молодших школярів у позашкільних навчальних закладах засобами образотворчого мистецтва 39

Рижка Тетяна Олександрівна Підвищення мотивації студентів до вивчення та вживання іноземної мови за допомогою Інтернет-ресурсів 42

Тищенко Микола Андрійович Types of interaction in multimedia distance education 49

КОРРЕКЦИОННАЯ ПЕДАГОГИКА 52

Бочарова Екатерина Павловна Значение коллективной деятельности в формировании межличностного общения учащихся с нарушением интеллекта 52

Иванов Антон Владимирович Трудовое воспитание и обучение детей с нарушением интеллекта на ранних этапах становления олигофренопедагогики 54

Чикурова Ксения Андреевна Проблемы профориентации учащихся С(К)ОУ VIII вида 56

Шлеїна Людмила Іванівна Проблема вивчення української мови у неспеціальних вищих навчальних закладах України 58

ТЕОРИЯ И МЕТОДИКА ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ 61

Ахмеева Альфия Растимовна Структура процесса формирования исследовательской компетентности студентов 61

Горбунова Наталья Владимировна Тьюторство в высших учебных заведениях Украины: поиски, находки 64